

PAKENDI INFOLEHT: INFORMATSIOON KASUTAJALE
Morfiinvesinikkloriid
10 mg/ml süstelahus

Ravimil ei ole Eesti Vabariigis müügiluba ning seda võib kasutada üksnes arsti soovitusel

Enne ravimi kasutamist lugege hoolikalt infolehte

- Hoidke infoleht alles, et seda vajadusel uuesti lugeda
- Kui teil on lisaküsimusi, pidage nõu oma arstiga
- Ravim on välja kirjutatud teile. Ärge andke seda kellelegi teisele. Ravim võib olla neile kahjulik, isegi kui haigusümptomid on sarnased
- Kui ükskõik milline kõrvaltoimetest muutub tõsiseks või kui te märkate mõnda kõrvaltoimet, mida selles infolehes ei ole nimetatud, palun rääkige sellest oma arstile või apteekrile.

Infolehes antakse ülevaade:

1. Mis ravim on morfiinvesinikkloriid ja milleks seda kasutatakse
2. Mida on vaja teada enne morfiinvesinikkloriidi kasutamist
3. Kuidas morfiinvesinikkloriidi kasutada
4. Võimalikud kõrvaltoimed
5. Kuidas morfiinvesinikkloriidi säilitada
6. Lisainfo

1. MIS RAVIM ON MORFIINVESINIKKLORIID JA MILLEKS SEDA KASUTATAKSE

Morfiinvesinikkloriid on oopiumi alkaloidide hulka kuuluv tugevatoimeline valuvaigisti, mis toimib kesknärvisüsteemile.

Morfiinvesinikkloriidi kasutatakse tugeva valu raviks (eelkõige haavade, luumurdude, põletuste, müokardiinfarkti korral, enne ja pärast kirurgilisi operatsioone ning tugevate valude puhul, mis on seotud onkoloogiliste haigustega).

2. MIDA ON VAJA TEADA ENNE MORFIINVESINIKKLORIIDI KASUTAMIST

Ärge kasutage morfiinvesinikkloriidi

- kui olete allergiline (ülitundlik) morfiini või ravimi mõne koostisosa suhtes
- ägeda hingamispuudulikkuse korral
- raske bronhiaalastma korral
- ägeda alkoholimürgistuse korral
- halvatusliku soolesulguse (paralüütiline iileus) korral
- koljusisese rõhu tõusu, peatrauma või ajukasvaja korral
- feokromotsütoomi (neerupealise kasvaja) korral
- kui te toidate last rinnaga

Eriline ettevaatus on vajalik morfiinvesinikkloriidiga

- eakate patsientide puhul,
- neeru- ja/või maksafunktsiooni häirete korral
- hingamishäirete ja astma korral
- kui teil on madal vererõhk, kilpnäärme alatalitus või eesnäärme healoomuline suurenemine
- hingamiseldundite ja südameveresoontkonna raskete krooniliste haiguste korral
- krampidega kulgevate haigustega patsientidel
- kui te kasutate või olete viimase kahe nädala jooksul kasutanud selliseid ravimeid nagu monoaminooksüdaasi (MAO) inhibiitorid;
- kui te saate teisi kesknärvisüsteemi (KNS) depressante;
- vastsündinute ja väikelaste puhul, sest nad võivad olla vastuvõtlikumad morfiini toimetele, eriti hingamist pärssivale toimele;
- koronaararterite haiguslike seisundite korral

- ebaselge päritoluga ägeda kõhuvalu korral
- rasedatel

Morfiinvesinikkloriid võib tekitada psüühilist sõltuvust.
Enne ravimi kasutamist, palun konsulteerige arstiga.

Kasutamine koos teiste ravimitega

Palun informeerige oma arsti või apteekrit, kui te kasutate või olete hiljuti kasutanud mingeid muid ravimeid, kaasa arvatud ilma retseptita ostetud ravimid.

Morfiin võib tugevdada samaaegselt manustatud KNS-i funktsioone pärssivate teiste ravimite (barbituraadid, neuroleptikumid, bensodiasepiinid, tsentraalselt toimivad lihasrelaksandid, teised opioidanalgeetikumid, fenotiasiinid) toimet, MAO inhibiitorite toimet.

Opioidide agonistide/antagonistide kuritarvitamisel võivad tekkida opioidide ärajätunähud.

Alkoholiga koos manustamisel morfiin võimendab opiaatide poolt põhjustatud KNS-i pärssumist (pidurdumine) ning võib tekkida sedatsioon (erutuse vähenemine).

Rasedus ja imetamine

Enne ravimi kasutamist pidage nõu oma arstiga.

Rasedus

Raseduse ajal ei ole morfiini soovitatav kasutada. Ravimit võib kasutada ainult rangel näidustusel, kui ravimist oodatav kasu emale ületab võimaliku riski lootele. Raseduse ja sünnituse ajal kasutatuna võib morfiin vastündinul põhjustada hingamisdepressiooni. Pikaajast ravi saanud emade vastündinutel on täheldatud ärajätunähte.

Kasutamine sünnituse ajal

Morfiin läbib platsentaarbarjääri ja võib vastündinul põhjustada hingamise ja psühho-füsioloogiliste funktsioonide pärssumist. Vajalik võib olla elustamine. Morfiini tohiks kasutada ainult ettevaatusega.

Imetamine

Morfiin eritub rinnapiima, saavutades ligikaudu 3 korda suurema kontsentratsiooni kui plasmas.

Rinnaga toitmise ajal ravimit kasutada ei tohi.

Autojuhtimine ja masinatega töötamine

Ravi ajal morfiinvesinikkloriidiga ärge juhtige autot ega kasutage masinaid või mehhanisme, sest ravim võib aeglustada reaktsioonikiirust, tähelepanuvõimet ning koordinatsiooni.

3. KUIDAS MORFIINVESINIKKLORIIDI KASUTADA

Kasutage morfiinvesinikkloriidi alati täpselt nii nagu arst on teile rääkinud. Kui te ei ole milleski kindel, pidage nõu oma arsti või apteekriga.

Täiskasvanud

Tugev valu: 10...20 mg lihasesse või naha alla.

Tavaliselt korratakse süstimisi 3...4 tunni järel.

Operatsiooni premedikatsioon (eeltuimestus): kuni 10 mg 60...90 minutit enne operatsiooni lihasesse või naha alla; lastele kuni 0,15 mg/kg lihasesse.

Annustamine maksafunktsiooni häirega patsientidel

Eliminatsiooni poolväärtusaeg on maksapuudulikkusega patsientidel (nt tsirroosi puhul) pikenenud. Seetõttu tuleb maksapuudulikkusega patsientidele morfiini manustada ettevaatusega ja annustamise intervalle võib pikendada.

Annustamine neerufunktsiooni häirega patsientidel

Morfiin muutub maksas ainevahetuse käigus inaktiivseteks metaboliitideks, mis eritatakse neerude kaudu. Kroonilise neerupuudulikkusega patsientidel soovitatakse morfiini annust vähendada.

Keskmise raskusega neerupuudulikkuse puhul (GFR 10...50 ml/min) peaks manustama 75% tavaannusest tavaliste intervallidega ja raske neerupuudulikkusega patsiendid (GFR vähem kui 10 ml/min) peaksid saama 50% tavaannusest tavaliste intervallidega.

Müokardiinfarkt

Aeglase (2 mg/min) veenisisesse süstena 10 mg, vajadusel veel 5...10 mg.

Äge kopsuturse

Aeglase (2 mg/min) intravenoosse süstena 5...10 mg.

Annustamine lastel

Tavaline parenteraalne annus lastel on 0,1...0,2 mg/kg intramuskulaarselt või subkutaanselt iga 2...4 tunni tagant, maksimaalselt 15 mg.

Vastsündinutel ja imikutel tuleb morfiini kasutada ettevaatusega, kuna nad võivad olla opioididele tundlikumad.

Annustamine eakatel

Eakatel tuleks algannust vähendada. Annust tuleb tiitrida (teostada mõõtanalüüs) iga patsiendi puhul individuaalselt kuni soovitud ravivastuse saamiseni. Kuna eakatel on morfiini elimineerumine (eemaldumine) organismist aeglasem kui noortel, võib vajalik olla ka päevase koguannuse vähendamine.

Annustamine tuleb kohandada vastavalt valu tugevusele ja patsiendi ravivastusele.

Ravimit manustatakse veenisiseselt, nahaalusi või lihasesiseselt.

Tavaline veenisisene annus on 0,25...0,5 annust vastavalt lihasesisesest annusest.

Kui te kasutate morfiinvesinikkloriidi rohkem kui ette nähtud

Morfiini suures koguses üleannustamisel on kirjeldatud järgmisi sümptomeid: erakordselt tugev unisus ja teadvushäired kuni koomani, hingamisdepressioon. Raske üleannustamise korral, peamiselt intravenoosselt, võib esineda ka apnoe (hingamispeetus), tsirkulatoorne kollaps (vereringešokk), südame seiskumine ja surm.

Patsient peab saama viivitamatult meditsiinilist abi.

Esmajärjekorras tuleb pöörata tähelepanu vabade hingamisteede säilitamisele; vajadusel tuleb rakendada abistavat või juhitavat hingamist. Raviks kasutatakse morfiini antidooti naloksooni ja sümptomaatilist ravi.

Naloksooni tuleb ettevaatusega manustada nendele patsientidele, kellel on diagnoositud füüsiline sõltuvus morfiini suhtes või kellel seda kahtlustatakse.

Kui teil on lisaküsimusi selle ravimi kohta, pidage nõu oma arstiga.

4. VÕIMALIKUD KÕRVALTOIMED

Nagu kõik ravimid, võib ka morfiinvesinikkloriid põhjustada kõrvaltoimeid.

Peamine oht morfiini kasutamisel on hingamise ja vähemal määral vereringe pärssumine.

Kõige sagedasemad kõrvaltoimed on iiveldus, oksendamine, kõhukinnisus, uimasus ja sedatsioon.

Aeg-ajalt võivad esineda pearinglus, näopunetus, bradükardia (südame löögisageduse aeglustumine), tahhükardia (südame löögisageduse kiirenemine), südame pekslemine, hüpotensioon (vererõhu langus), hüpotermia (kehatemperatuuri langus alla normaalse), nõrkus, peavalu, urineerimishäired, nägemishäired, libiido (seksuaalne iha) vähenemine või impotentsus (mehe suguuhtevõimetus), meeleolu muutused, hallutsinatsioonid (viirastused), nahalööve ja sügelus, nõgestõbi, allergilised nähud, lihasjäikus.

Harva võivad esineda anafülaktiline reaktsioon (šokk) ja bronhospasm (bronhilihastekramp).

Pikaajalise kasutamise korral võivad tekkida füüsiline ja vaimne sõltuvus. Ravimi korduva kasutamise järsul katkestamisel ja opioidi antagonistiga manustamisel võib tekkida tüüpiline ärajätusündroom (mis on füüsilise harjumuse tunnuseks). Seetõttu tuleb annust järk-järgult vähendada.

Kui ükskõik milline kõrvaltoimetest muutub tõsiseks või kui te märkate mõnda kõrvaltoimet, mida selles infolehes ei ole nimetatud, palun rääkige sellest oma arstile või apteekrile.

5. KUIDAS MORFIINVESINIKKLORIIDI SÄILITADA

Hoida laste eest varjatud ja kättesaamatus kohas.

Hoida temperatuuril kuni 25°C, valguse eest kaitstult.

Ärge kasutage ravimit pärast kõlblikkusaega, mis on märgitud pakendil. Kõlblikkusaeg viitab kuu viimasele päevale.

Ravimeid ei tohi ära visata kanalisatsiooni kaudu ega koos majapidamisprügiga. Küsige oma apteekrilt, kuidas hävitatakse ravimeid, mida enam ei vajata. Need meetmed aitavad kaitsta keskkonda.

6. LISAINFO

Mida ravim sisaldab

Toimeaine on morfiinvesinikkloriid.

Üks ml süstelahust sisaldab 10 mg morfiinvesinikkloriidi.

Müügiloa hoidja

Ravimil ei ole Eesti Vabariigis müügiluba.

Infoleht on koostöölstatud juulis 2010